



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: J. S.

zastoupeného advokátem Mgr. Stanislavem Smrčkou
sídlem Jakubské náměstí 580/4, 602 00 Brno

proti
žalovanému:

Magistrát města Jihlavy
sídlem Masarykovo náměstí 97/1, 586 01 Jihlava

za účasti:

1. Vysoká škola polytechnická
sídlem Tolstého 1556/16, Jihlava
zastoupena advokátem Mgr. Martinem Láníkem
sídlem Italská 1274/8, Praha 2
2. EG.D, a.s.
sídlem Lidická 1873/36, Brno
3. CETIN a.s.
sídlem Českomoravská 25108/19, Praha 9 - Libeň

o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného, spočívajícímu v tom, že žalovaný nezahájil řízení o odstranění rozestavěné stavby „Studentské koleje Vysoké školy polytechnické, Jihlava“ ani řízení o uložení zákazu stavební či montážní činnosti na této stavbě,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení ani osoby na řízení zúčastněné nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce má užívací právo z věcného břemene k pozemkům p. č. XA (se stavbou pro bydlení) a p. č. XB (zahrada) v k. ú. X (dále je vždy míněno toto katastrální území). V blízkosti těchto nemovitostí plánuje Osoba zúčastněná na řízení sub 1 (dále též „Vysoká škola polytechnická“ či „stavebník“) vybudovat studentské koleje. Pro tento záměr získala v květnu 2023 společné povolení od Městského úřadu v Havlíčkově Brodě (který byl pověřen vedením společného řízení namísto místně příslušného Magistrátu města Jihlavy). Žalobce se proti společnému povolení bránil nejprve odvoláním, a poté žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Krajský soud jí usnesením ze dne 6. 5. 2024 přiznal odkladný účinek. Krajský soud poté žalobu zamítl a žalobce se proti tomu bránil kasační stížností, již Nejvyšší správní soud v září 2024 taktéž přiznal odkladný účinek. Následně Nejvyšší správní soud zamítavý rozsudek krajského soudu zrušil rozsudkem ze 17. 12. 2024 a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
2. Vysoká škola polytechnická začátkem roku 2025 začala stavbu realizovat, ačkoliv žalobce má za to, že odkladný účinek přiznaný jeho žalobě po vrácení věci Krajskému soudu v Hradci Králové i nadále trval. Proto se dne 7. 2. 2025 dožadoval u Městského úřadu v Havlíčkově Brodě, který vydal společné povolení, i u Magistrátu města Jihlavy, který je místně příslušným stavebním úřadem, aby zasáhly. Žádný z nich se necítil být k vyřešení věci příslušný, proto si žalobce stěžoval u Krajského úřadu Kraje Vysočina. Ten došel v březnu 2025 k závěru, že příslušným stavebním úřadem je Magistrát města Jihlavy, a uložil mu, aby vykonal na místě kontrolní prohlídku, a pokud bylo se stavbou kolejí započato, aby zakázal v ní pokračovat. Magistrát města Jihlavy sice prohlídku v dubnu 2025 vykonal a zahájení stavby zjistil, ale žádný zákaz nevydal. Žalobce si opět stěžoval u Krajského úřadu Kraje Vysočina. Ten se obrátil na Krajský soud v Hradci Králové, jenž mu sdělil, že původní usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě již nevyvolává žádné účinky a žalobce by musel o odkladný účinek požádat znovu, což neučinil. Krajský úřad dne 29. 5. 2025 sdělil žalobci, že s ohledem na tyto informace neshledal důvod, aby přijímal jakékoliv opatření proti nečinnosti Magistrátu města Jihlavy.
3. V návaznosti na to podal žalobce dne 2. 6. 2025 ke Krajskému soudu v Brně žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Ten měl spočívat v tom, že žalovaný Magistrát města Jihlavy nezahájil řízení o odstranění rozestavěné stavby „Studentské koleje Vysoké školy polytechnické, Jihlava“ ani řízení o uložení zákazu stavební či montážní činnosti na této stavbě.

II. Argumentace žalobce

4. Žalobce označil zásah za trvající, proto je podle něj žaloba včasná. Splnil i další podmínku řízení, neboť využil neúspěšně prostředků nápravy před správními orgány, když požádal krajský úřad o opatření proti nečinnosti. A vysvětlil i to, jak byl zásahem dotčen na svém právu užívat dům a přilehlé pozemky na základě věcného břemene. Konkrétně hluk, vibrace a prašnost ze staveniště ovlivňují jeho pohodu bydlení, v důsledku realizace stavby mu hrozí ztráta oslunění, výhledu a pozorovatelné oblohové složky, stejně jako zastínění solárních panelů na střeše rodinného domu, dále imise pohledem z budovy kolejí, a konečně i snížení klimatické pohody v důsledku přehřívání a vysušování okolí jeho bydliště, neboť není naplněn předepsaný koeficient zeleně.
5. Stěžejní část žalobní argumentace se zabývá tím, proč zůstal odkladný účinek přiznaný Krajským soudem v Hradci Králové zachován i poté, co Nejvyšší správní soud zrušil zamítavý rozsudek tohoto soudu. Krajský úřad se opřel o usnesení Krajského soudu v Plzni, č. j. 77 A 89/2021-176. S jeho závěry ale žalobce nesouhlasí. Plénium Nejvyššího správního soudu zamítlo publikaci tohoto usnesení ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, takže je potřeba k němu přistupovat zdrženlivě. Usnesení postrádá jakoukoliv hlubší argumentaci a odkazuje pouze na jednu pasáž odborné publikace – komentáře k soudnímu řádu správnímu autorů Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. z roku 2019. Tato pasáž se však týká předběžného opatření, zatímco v pasáži věnované odkladnému účinku žádný podobný závěr najít nelze. Žalobce proto poukazuje na odlišnou právní úpravu předběžného opatření (§ 38 odst. 4 soudního řádu správního) a odkladného účinku (§ 73 odst. 3 soudního řádu správního). Předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným, zatímco odkladný účinek trvá do skončení řízení před soudem. Den vykonatelnosti rozhodnutí krajského soudu již v minulosti nastal a ani zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu to nemůže zvrátit. Naproti tomu při zrušení rozsudku krajského soudu je věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, takže řízení o žalobě neskončilo a znovu probíhá. Důvod odlišné právní úpravy podle žalobce spočívá v tom, že při vydání předběžného opatření se nevyžaduje, aby soud zkoumal újmu vzniklou jiným osobám než žalobci a rozpor s důležitým veřejným zájmem. Předběžné opatření lze zrušit pouze při změně poměrů, nikoliv když se ukáže, že pro jeho přiznání nebyly od počátku dány důvody. Logickým důsledkem těchto specifíků je jeho kratší časová působnost.
6. Naopak vhodnou analogii s trváním odkladného účinku představuje podle žalobce situace, kdy je přiznán odkladný účinek kasační stížnosti, a tím se obnovuje až do rozhodnutí o kasační stížnosti i odkladný účinek, který krajský soud přiznal žalobě proti rozhodnutí žalovaného, ačkoliv o této žalobě krajský soud již pravomocně rozhodl (zde žalobce odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 115/2020-39, bod 10, 6 Azs 99/2021-19, bod 11, 5 Azs 253/2022-41, bod 13). Jestliže odkladný účinek žaloby obnovuje i pouhé přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tím spíše by jej mělo obnovit definitivní odklizení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.
7. Další vhodnou analogii spatřuje žalobce s tzv. obživnutím správního rozhodnutí. Jestliže Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu, který nesprávně zrušil napadené správní rozhodnutí, pak toto správní rozhodnutí začne opět vyvolávat právní účinky (zde žalobce odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu

č. j. 2 Ans 3/2006-49). Obnovuje se tedy stav před vydáním rušícího rozsudku krajského soudu. Dopad zrušení pravomocného rozsudku krajského soudu na usnesení o přiznání odkladného účinku by měl být stejný, neboť na rozdíl od správního rozhodnutí, usnesení o přiznání odkladného účinku dokonce ani nebylo nikdy zrušeno. Jiný výklad by tak byl značně nelogický.

8. Konečně žalobce poukazuje i na praktické komplikace, které by přinášel opačný výklad, tedy názor, že právní mocí rozsudku krajského soudu odkladný účinek přiznaný žalobě nevratně zaniká. Za prvé, nedůvodně by to zatěžovalo účastníky řízení, kteří vadnost zrušeného rozsudku nezpůsobili, přesto by znovu museli žádat o odkladný účinek, uhradit soudní poplatek a vynaložit náklady na sepsání návrhu. Zatěžovalo by to nedůvodně i osoby zúčastněné na řízení, které by se musely k novému návrhu vyjadřovat, a samotný krajský soud, který by musel vygenerovat nové procesní rozhodnutí. Za druhé, přetržka v působení odkladného účinku by ohrožovala právní postavení žalobců. Taková přetržka by trvala přinejmenším měsíc, zpravidla i výrazně déle. Během této doby může dojít ke konzumaci správního rozhodnutí (žalobce uvádí jako příklad demolici nemovité kulturní památky), čímž další soudní řízení ztratí význam a soudní ochrana se stane pouze iluzorní.
9. Žalobce tak dovozuje, že odkladný účinek nadále trval, stavebník prováděl stavbu kolejí bez potřebného povolení, tj. na černo, a žalovaný stavební úřad se o tom dozvěděl nejpozději ze žalobcova podnětu dne 7. 2. 2025. Na základě toho měl zahájit jednak řízení o odstranění stavby [podle § 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 2021], a zároveň stavebníkovi zakázat stavební činnost (podle § 294 odst. 1 téhož zákona). Nic z toho žalovaný neučinil, proto se žalobce proti této jeho faktické nečinnosti domáhal ochrany zásahovou žalobou (zde žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 108/2019-39). Upozornil, že podle aktuální judikatury se lze před správními soudy domáhat ochrany spočívající v nezahájení řízení o zákazu stavební činnosti (zde žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 315/2024-32). Žalobce žádal, aby soud žalovanému uložil povinnost provést výše popsané kroky do 7 dnů od právní moci svého rozsudku.
10. Po podání žaloby došlo k dalšímu procesnímu i skutkovému vývoji, proto žalobce podáním ze dne 8. 9. 2025 žalobu upravil. Konkrétně se stalo to, že Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 21. 7. 2025, č. j. 30 A 17/2024-528, na základě závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu zrušil odvolací rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, takže společné povolení na stavbu kolejí pozbylo právní moci. Podle žalobce stavebník i poté pokračoval v realizaci stavby. Žalobce na to upozornil žalovaného jako stavební úřad podnětem ze dne 29. 7. 2025. Žalovaný téhož dne vydal opatření, kterým další stavební práce zakázal.
11. Žalobce tak nově navrhl, aby soud prohlásil za nezákonný zásah nečinnost žalovaného spočívající v tom, že nevydal žádné zakazující opatření v období od 7. 2. 2025 do 29. 7. 2025. Protože ale žalovaný ani nyní nezahájil řízení o odstranění rozestavěné stavby, požaduje žalobce i nadále, aby soud tento druhý zásah nejen prohlásil za nezákonný, ale také uložil žalovanému povinnost takové řízení zahájit do 7 dnů od právní moci svého rozsudku. Žalobce opět vyčerpал možnosti obrany ve správním řízení, neboť se dne 29. 8. 2025 znovu obrátil na nadřízený Krajský úřad Kraje Vysočina s žádostí o ochranu před nečinností.

12. Naposledy pak žalobce svou žalobu upravil podáním ze dne 11. 12. 2025. Koleje jsou podle něj černou stavbou, neboť stavebník realizoval jejich podzemní část v období od 27. 12. 2024 do 21. 7. 2025 v rozporu s odkladným účinkem přiznaným žalobcově správní žalobě a v období od 21. 7. 2025 do 6. 10. 2025 bez pravomocného společného povolení, neboť odvolací rozhodnutí bylo v této době zrušeno soudem. K průběhu výstavby žalobce dokládá řadu důkazů. Stavební úřad tak měl vést řízení o odstranění, případně o dodatečném povolení této předčasně zahájené stavby (zde žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 52/2023-127, bod 82), a to bez ohledu na probíhající společné řízení (zde žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 171/2022-125, bod 36). To neudělal, přičemž dřívější pokus žalobce domoci se nápravy v této věci nebyl úspěšný, neboť krajský úřad mu přípisem ze dne 12. 9. 2025 sdělil, že nezjistil nečinnost městského úřadu. I v současnosti realizuje stavebník stavbu nadzemní části kolejí v rozporu se zákonem, neboť krajský úřad sice vydal nové odvolací rozhodnutí, jímž v podstatě potvrdil společné povolení z roku 2023, ale to byl podle žalobce chybný postup. Přísnější podmínky pro dodatečné povolení stavby nelze obcházet jím, že se černá stavba dodatečně legalizuje klasickým povolením v mírnějším režimu. A i kdyby tomu tak nebylo, osud nelegální podzemní části stíhá i nadzemní část stavby, protože ta není od podzemní části oddělitelná (zde žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 278/2024-59, bod 24).
13. Žalobce tak nově navrhl, aby krajský soud – pokud mu nedá za pravdu v tom směru, že nezákonný zásah spočívající v nezahájení řízení o odstranění stavby stále trvá – eventuálně rozhodl o tom, že nezahájení řízení o odstranění stavby bylo nezákonným zásahem alespoň v období od 7. 2. 2025 do 6. 10. 2025.

III. Argumentace žalovaného a stavebníka

14. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout. Je přesvědčen, že nečinný nebyl a není. V období od 7. 2. 2025 do 18. 3. 2025 nečinil žádné kroky, neboť v té době měl za to, že věc mu byla nadřízeným orgánem odebrána pro podjatost. Opatření proti nečinnosti, které mu uložil nadřízený krajský úřad dne 18. 3. 2025, žalovaný splnil tím, že neprodleně nařídil kontrolní prohlídku na místě stavby. Ta proběhla dne 10. 4. 2025. Na ní ale právní zástupce stavebníka předložil podrobný právní rozbor situace, který byl odlišný od právního názoru žalobcova zástupce. Žalovaný proto požádal o součinnost a informaci Krajský soud v Hradci Králové, a ten odkázal na usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 77 A 17/2024-147, podle kterého po zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem účinky původního rozhodnutí o odkladném účinku pomíjejí a neobnovují se. To znamená, že žalobce musí o přiznání odkladného účinku požádat znovu, což žalobci v nynější věci neučinil. Žalovaný dále ověřil u stavebního úřadu v Havlíčkově Brodě, že společné povolení nabylo právní moci. Z toho důvodu podle něj nebyla až do nového rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové stavební činnost prováděna v rozporu s pravomocným a vykonatelným rozhodnutím o povolení stavby a nebylo tedy zákonný důvod pro vydání zakazujícího opatření, což potvrdil ve svém sdělení k opatření proti nečinnosti i nadřízený orgán.
15. Dne 28. 7. 2025 se na žalovaného obrátil žalobcův zástupce a zaslal mu nový (tentokrát zrušující) rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, který nabyl právní moci téhož dne. Hned následující den vydal žalovaný zákazové opatření.

16. Pokud jde o řízení o odstranění stavby, v nynější věci nejde o stavbu od počátku nepovolenou, nýbrž o stavbu prováděnou na základě povolení, které bylo zrušeno. Její odstranění by tak bylo možno nařídit až poté, co by bylo provedeno tzv. opakované stavební řízení a v něm by stavba nebyla povolena. K vedení opakovaného stavebního řízení by žalovaný nebyl příslušný z důvodu své podjatosti. Musel by je vést tím pověřený stavební úřad v Havlíčkově Brodě. Lhůta pro vydání rozhodnutí v opakovaném řízení začíná běžet až pravomocným zrušením společného povolení, k čemuž v dané věci dosud nedošlo. Řízení je znovu ve fázi posuzování žalobcova odvolání proti společnému povolení. A v něm Krajský úřad Středočeského kraje vydal dne 25. 9. 2025 – prozatím nepravomocné – rozhodnutí, jímž společné povolení v části výroku změnil a ve zbytku potvrdil. Ani v tomto ohledu tak žalovaný není nečinný.
17. Vysoká škola polytechnická navrhla, aby soud žalobu odmítl pro předčasnost. Stavební úřad by totiž mohl stavebníkovi nařídit, aby odstranila stavbu pouze v případě, že by byla prováděna nebo provedena na základě povolení, které bylo zrušeno. Krajský soud v Hradci Králové však stavební povolení zrušil až rozsudkem ze dne 3. 6. 2025, a to ještě pouze ve vztahu k odvolacímu rozhodnutí. Společné povolení zůstalo proto i nadále platné, pouze přestalo být pravomocné a vykonatelné. Podmínky pro nařízení odstranění stavby by však mohly být dány jediné v případě, že by nyní odvolací orgán společné povolení buďto zrušil a řízení zastavil, nebo by věc vrátil k novému projednání stavebnímu úřadu a ten by ani v opakovaném řízení stavbu nepovolil. Stavebník je přesvědčen, že podmínky pro takový postup nebudou dány ani v budoucnu s ohledem na jeho dobrou víru a na hrozící škody.
18. Také stavebník informoval krajský soud v průběhu soudního řízení o tom, že dne 25. 9. 2025 vydal Krajský úřad Středočeského kraje nové odvolací rozhodnutí, jímž částečně změnil a ve zbytku potvrdil společné povolení vydané stavebním úřadem v Havlíčkově Brodě v roce 2023. Téhož dne bylo stavebníkovi nové odvolací rozhodnutí i doručeno. Stavebník tedy disponuje platným a účinným stavebním povolením, další vedení soudního řízení považuje za bezpředmětné a žádá nově soud, aby žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Řízení před krajským soudem

19. Se žalobou spojil žalobce návrh, aby soud uložil předběžným opatřením Vysoké škole polytechnické, aby se zdržela veškeré stavební a montážní činnosti na pozemcích, na nichž realizuje záměr vysokoškolských kolejí, a to až do dne nabytí vykonatelnosti rozhodnutí, jímž skončí řízení o podané žalobě na nezákonný zásah. Krajský soud v Brně návrh na předběžné opatření zamítl usnesením ze dne 11. 6. 2025, č. j. 30 A 43/2025-156 (dále též „usnesení o předběžném opatření“).
20. V něm zdejší soud uvedl: „*Nejprve je třeba říci, že Krajský soud v Hradci Králové přiznal žalobcově žalobě odkladný účinek, protože spatřoval vážnou újmu v možném narušení statiky žalobcova domu, ztrátě oslunění, výhledu a pozorovatelné oblohové složky (viz body 4 a 18 usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 5. 2024, č. j. 30 A 17/2024-147). Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek kasační stížnosti z obdobných důvodů, přičemž zdůraznil zejména nebezpečí, že dojde k narušení statiky (viz body 2 a 13 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2024, č. j. 9 As 184/2024-96). Jenomže právě ty námitky žalobce, které vztahovaly k možnému narušení statiky a ke ztrátě oslunění, výhledu a pozorovatelné oblohové složky, vyhodnotil nakonec Nejvyšší správní soud jako nedůvodné (viz body 11-39 a 121-136*

rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2024, č. j. 9 As 184/2024-163). Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil pouze ze dvou důvodů. Zavázal jej, aby znovu posoudil, zda důvody, pro které stěžovatelé považovali delegaci žalovaným na jinak místně nepřislušný stavební úřad, skutečně mohly vést ke zkrácení jejich veřejných subjektivních práv, a aby ověřil, zda plochy zeleně, o nichž stěžovatelé tvrdí, že nenaplníují definici vymezenou územním plánem, je třeba z pohledu koeficientu zeleně pokládat za započitatelné či nikoliv. Krajskému soudu v Hradci Králové tak v pokračujícím soudním řízení zbývá vypořádat již jen tyto dvě, z hlediska přímého dopadu na žalobcova vlastnická práva relativně marginální, žalobní námitky.

Jak vidno, důvody, pro které soudy žalobcovým podáním přiznávaly odkladný účinek a jimiž se žalobce zčásti zaštiťuje i v nynějším návrhu na uložení předběžného opatření, ve věcném soudním přezkumu neobstály. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ochranu žalobcova domu z hlediska statiky dostatečně zajistí jedna z podmínek vydaného povolení, podle níž musí vrty a veškeré zemní práce na stavbě studentských kolejí proběhnout za přítomnosti geotechnika. A jak zastínění, tak i ztrátu výhledu a narušení soukromí vyvolané záměrem vyhodnotil Nejvyšší správní soud shodně se správními orgány jako přiměřené místním poměrům. Nedostatečné či nesprávné zhodnocení toho, jak záměr studentských kolejí ovlivní oslunění žalobcova domu a jeho pozemků, vytýká tedy žalobce správním orgánům nedůvodně – to už je jisté a pokračující soudní či správní řízení na tom nemohou nic změnit.“

21. Krajský soud podotýká, že měl v této fázi řízení dokonce pochybnosti o tom, zda je vůbec žalobce k podání zásahové žaloby aktivně legitimován, když naprostá většina jeho tvrzení o tom, jakým způsobem stavba vysokoškolských kolejí zasáhne do jeho hmotných práv, se v dosavadních soudních řízeních ukázala být lichá. Žalobce přitom v nynější žalobě netvrdí, že by snad stavebník budoval stavbu v rozporu s projektovou dokumentací ověřenou ve společném řízení, čímž by mohl vyvolat nějaké nové, dosud neposouzené zásahy do jeho práv. V podstatě poukazuje žalobce pouze na to, že stavebník prováděl dříve povolenou stavbu v nesprávný čas, kdy společné povolení pozbylo z různých důvodů účinnosti či právní moci. Krajský soud se ale nakonec přiklonil k tomu, že žalobu je namístě posoudit věcně. Pokud by měl žalobce pravdu, otázka povolení stavby by se musela posoudit znovu, ať již v opakovaném stavebním řízení nebo v řízení o dodatečném povolení stavby, v nichž jsou podmínky pro vydání kladného rozhodnutí ve stavebním zákoně nastaveny poněkud jinak než v běžném povolovacím procesu. Uvažovat by se dalo i o veřejném subjektivním právu žalobce na to, aby stavební úřad zajišťoval dodržování stavební kázně v nejbližším okolí nemovitosti, kterou žalobce na základě věcného práva užívá.
22. Ve věci proběhlo dne 18. 12. 2025 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaný se z jednání omluvil a navrhl, aby soud jednal v jeho nepřítomnosti. Jednání se tak účastnil zástupce žalobce a zástupce osoby zúčastněné na řízení sub 1, a ti setrvali na svých dosavadních stanoviscích.
23. Jelikož řízení o zásahové žalobě je řízením nalézacím, a nadto v nynější věci panovaly v některých ohledech spory o skutkovém stavu, provedl soud na jednání dokazování řadou listin, které mu strany předložily (šlo o listiny účastníkům známe, proto jim je soud pouze předložil k nahlédnutí podle § 129 odst. 1 *in fine* o. s. ř.). Soud na tyto důkazní prostředky odkáže níže v odůvodnění při popisu skutkových zjištění, která z nich vyvodil.
24. Zbývající listiny předložené stranami odmítl soud provést jako důkaz převážně proto, že šlo o důkazy nadbytečné, z nichž nevyplývaly žádné skutečnosti rozhodné pro právní

posouzení věci. Výjimkou byl pouze žalobcův návrh učiněný při jednání, aby si soud od osoby zúčastněné na řízení vyžádal stavební deník a provedl důkaz zápisy v něm. Žalobce přitom ani neupřesnil, co by podle něj z tohoto důkazu mělo vyplynout. Krajský soud naznal, že sporná skutková otázka, tedy jaké stavební práce probíhaly na stavbě v období od 22. 7. 2025 do 29. 7. 2025, byla dostatečně objasněna již provedenými důkazy, a to včetně některých výňatků z onoho stavebního deníku. Nelze očekávat, že by do takto spolehlivě zjištěného skutkového stavu mohly další zápisy ve stavebním deníku vnést něco nového, co by podložilo žalobcova skutková tvrzení o nelegální výstavbě, a to tím spíše uvážíme-li, že stavební deník vytváří samotný stavebník, resp. na něm závislý zhotovitel stavby.

V. Posouzení věci krajským soudem

25. Žaloba není důvodná.

Odkladný účinek žaloby se po zrušení věci Nejvyšším správním soudem neobnovil

26. Krajský soud nejprve stručně shrne skutkové okolnosti, které zjistil, s odkazy na důkazy založené v soudním spise, z nichž tyto okolnosti vyplývají.
27. Městský úřad v Havlíčkově Brodě vydal dne 15. 5. 2023 na základě žádosti Vysoké školy polytechnické společné povolení pro stavbu studentských kolejí (dále též „společné povolení“, č. l. 12–44 soudního spisu). Provedením stavebního řízení jej pověřil Krajský úřad Středočeského kraje, jelikož jak místně příslušný Magistrát města Jihlavy, tak i jeho nadřízený Krajský úřad Kraje Vysočina byly vyloučeny kvůli systémové podjatosti. Odvolání žalobce zamítl a společné povolení, s určitými změnami, potvrdil Krajský úřad Středočeského kraje rozhodnutím ze dne 22. 1. 2024 (dále též „první odvolací rozhodnutí“, č. l. 45–72 soudního spisu). Žalobce se proti tomu bránil žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který žalobě přiznal odkladný účinek usnesením ze dne 6. 5. 2024 (dále též „usnesení krajského soudu o odkladném účinku“, č. l. 73–74 soudního spisu). Krajský soud poté žalobu zamítl rozsudkem ze dne 23. 7. 2024 (dále též „první, zamítavý rozsudek krajského soudu“, č. l. 75–94 soudního spisu). Žalobce se proti tomu bránil kasační stížností, jíž Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek, a to usnesením ze dne 26. 9. 2024 (dále též „usnesení NSS o odkladném účinku“, č. l. 95–96 soudního spisu). Nejvyšší správní soud zamítavý rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení rozsudkem ze 17. 12. 2024 (č. l. 97–111 soudního spisu).
28. Podnětem ze dne 7. 2. 2025, doručeným téhož dne, upozornil žalobce Magistrát města Jihlavy (nynější žalovaný) jako místně příslušný stavební úřad, že na stavbě probíhají stavební práce navzdory usnesení krajského soudu o odkladném účinku, což doložil i fotografiemi (č. l. 113–115 soudního spisu). Žalovaný mu dne 14. 2. 2025 sdělil, že není příslušný ve věci rozhodovat, protože k tomu byl pověřen Městský úřad Havlíčkův Brod (č. l. 121 soudního spisu). Žalobce se proto obrátil s návrhem na opatření proti nečinnosti ze dne 12. 3. 2025 na nadřízený Krajský úřad Kraje Vysočina (č. l. 122–126 soudního spisu), čímž vyčerpal prostředek nápravy v rámci státní správy. Krajský úřad Kraje Vysočina došel k závěru, že Městský úřad v Havlíčkově Brodě byl pověřen pouze vedením řízení o společném povolení, avšak pro kontrolu stavby a vydávání dalších rozhodnutí či opatření zůstává příslušným Magistrát města Jihlavy. Dne 18. 3. 2025 proto přikázal žalovanému, aby neprodleně oznámil konání kontroly, a bylo-li se stavbou započato, aby vydal

zakazující opatření (č. l. 130 soudního spisu). Podle fotografií, jež žalobce doložil k žalobě, pokračovaly práce na stavbě i v květnu 2025 a zahrnovaly zejména budování železobetonového skeletu prvního podzemního podlaží kolejí (č. l. 11 soudního spisu).

29. Přípisem ze dne 19. 5. 2025 Krajský úřad Kraje Vysočina žalobci na základě jeho dalších urgencí sdělil, že pro vydání zakazujícího opatření nejsou splněny podmínky. Shrnul, že stavební úřad provedl na 10. 4. 2025 kontrolní prohlídku stavby, vyžádal si od Městského úřadu v Havlíčkově Brodě společné povolení a další podklady a požádal Krajský soud v Hradci Králové o sdělení, zda jsou nadále pozastaveny účinky společného povolení v důsledku usnesení krajského soudu o kladném účinku. Krajský soud odpověděl, že podle právního názoru obsaženého v usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 77 A 89/2021-176 musí žalobce po zrušení rozhodnutí krajského soudu požádat o přiznání odkladného účinku znovu. A žalobce tak neučinil. Krajský úřad z toho dovodil, že společné povolení je stále platné a vykonatelné, takže k dalším opatřením není žádný důvod (č. l. 149 soudního spisu). Toto první sporné období končí tím, že Krajský soud v Hradci Králové vydal dne 30. 6. 2025 rozsudek, kterým zrušil první odvolací rozhodnutí. Rozsudek nabyl právní moci dne 21. 7. 2025 (dále též „druhý, zrušující rozsudek krajského soudu“, č. l. 215–227 soudního spisu).
30. Důvodnost zásahové žaloby, pokud jde o období od 7. 2. 2025 do 21. 7. 2025, závisí na posouzení právní otázky. Ta zní: Do kdy mají trvat účinky usnesení krajského soudu o přiznání odkladného účinku vydaného ve správním soudnictví?
31. Pokud by soud dospěl k závěru, že dříve přiznaný odkladný účinek žaloby se obnovuje poté, co Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a vrátí mu věc k dalšímu řízení, pak by měl žalobce pravdu přinejmenším v první části své žaloby. Znamenalo by to, že Vysoká škola polytechnická jako stavebník prováděla v období od 7. 2. 2025 do 21. 7. 2025 stavbu vysokoškolských kolejí bez potřebného povolení, neboť účinnost vydaného společného povolení byla i nadále pozastavena usnesením o odkladném účinku, které vydal Krajský soud v Hradci Králové dne 6. 5. 2024. A žalovaný jako stavební úřad proti tomu nezasáhl, ačkoliv „*stavební úřad může i bez provedené kontroly zakázat stavební nebo montážní činnost, je-li prováděna v rozporu s tímto zákonem nebo jinými právními předpisy*“ [§ 294 odst. 1 písm. a) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon], a zároveň má stavební úřad nařídít stavebníkovi nebo vlastníkově stavby odstranit stavbu, pokud „*je prováděna nebo byla provedena bez povolení podle tohoto zákona anebo v rozporu s ním*“ [§ 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona].
32. Pro posouzení věci bude rozhodný výklad následujícího ustanovení (zvýraznění doplněno): „*Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí*“ (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).
33. K této otázce existuje doposud jen jediné publikované soudní rozhodnutí, a to usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 5. 2022, č. j. 77 A 89/2021-176 (na které poukazoval Krajský soud v Hradci Králové v nynější věci). Podle něj, je-li žalobě přiznán odkladný účinek, krajský soud následně řízení o žalobě ukončí rozhodnutím a Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí zruší a věc vrátí krajskému soudu k dalšímu řízení, musí žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě požádat znovu. Účinky původního rozhodnutí o odkladném účinku pominuly a neobnovují se.

34. Spíše jen pro úplnost soud podotýká, že k tomuto usnesení není potřeba přistupovat s nedůvěrou jen proto, že byla zamítnuta jeho publikace ve Sbírce rozhodnutí NSS, jak uvádí žalobce. Jelikož to účastníkům nemůže být pravděpodobně známo, tak soud pouze poznamenává, že podle interního informačního systému Nejvyššího správního soudu nedošlo k nepublikaci judikátu proto, že by se kdokoliv z členů pléna vymezil proti závěrům vtěleným do právní věty. Všechny připomínky směřovaly jen k tomu, že chybí hlubší odůvodnění přijatých závěrů, proto nejde o rozhodnutí, jež by si zasloužilo skončit ve „výkladní skříni“ správního soudnictví.
35. Žalobce má ovšem pravdu v tom, že usnesení Krajského soudu v Plzni je velmi slabě odůvodněno. V podstatě ve svém bodě 7 pouze odkazuje na jeden z komentářů k soudnímu řádu správnímu (Kühn Z., Kocourek T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR 2019, str. 298), a to ještě na pasáž, která se netýká přiznání odkladného účinku, ale vydání předběžného opatření. Žalobce proti tomu postavil vlastní, poměrně rozvinutou argumentaci, proto Krajský soud v Brně nemohl pouze odkázat na předchozí judikaturu, ale musel tuto otázku znovu důkladně posoudit. Nakonec se ale přece jen přiklonil k náhledu Krajského soudu v Plzni.
36. V první řadě je nutno říci, že možné a obhajitelné jsou oba výklady citovaného ustanovení. Tedy jak ten, který vyjevil Krajský soud v Plzni ve svém výše citovaném usnesení, tak i ten, který zastává žalobce. Když totiž krajský soud ve správním soudnictví vydá rozsudek, řízení před ním tím nepochybně pravomocně skončí. Právě jen do skončení řízení se podle soudního řádu správního pozastavují přiznáním odkladného účinku účinky napadeného rozhodnutí. Na druhou stranu, když Nejvyšší správní soud zruší pravomocný rozsudek krajského soudu a vrátí věc krajskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 s. ř. s., krajský soud v tomtéž řízení pokračuje. Je tedy možno tvrdit, že původně skončené řízení se znovu otevře a odkladný účinek by se tím měl opět „aktivovat“. Podle Krajského soudu v Brně ale převažují argumenty pro první výkladovou linii, a soud je níže rozvede.
37. Na úvod je třeba říci, že přijaté závěry ohledně možného budoucího obnovení, či naopak definitivního zániku účinků usnesení krajského soudu po vydání pravomocného rozsudku by měly být stejné jak pro předběžné opatření, tak pro odkladný účinek. Odkladný účinek je totiž pouze zvláštním institutem vůči obecnému institutu předběžného opatření (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod 31). Žalobce má sice pravdu v tom, že podmínky pro zánik těchto institutů uplynutím času jsou v zákoně formulovány poněkud odlišně, z toho však nelze dovozovat dalekosáhlé závěry. Smysl a účel obou ustanovení je prakticky stejný, a stejné by tedy měly být i jejich důsledky, pokud jde o jejich dočasnost (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004-172, č. 507/2005 Sb. NSS). Rozhodně to není tak, že by usnesení o předběžném opatření mělo mít oproti odkladnému účinku „jepičí život“ jen proto, jak jsou formulovány podmínky pro jeho přiznání a pro jeho případnou změnu. Právě naopak, ve skutečnosti je důvodem odlišné textace to, aby předběžné opatření zaniklo později. Jeho zánik se totiž váže až na okamžik nabytí účinnosti rozhodnutí krajského soudu, kterým se řízení končí. Ten nastane v některých případech až po právní moci – tedy poté, když samotné řízení před krajským soudem už je skončeno a zanikl odkladný účinek přiznaný žalobě. Rozsudek se totiž podle § 54 odst. 7 s. ř. s. stává účinným buďto již okamžikem nabytí právní moci (typicky v řízeních o žalobě proti správnímu rozhodnutí), nebo až ve chvíli, kdy uplyne lhůta

k plnění, kterou soud ve výroku stanovil (typicky v řízeních o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, kde soud stanovuje žalovanému lhůtu ke splnění výrokem uložené povinnosti). Zákodárce tímto způsobem zajišťuje, že teprve nabytím účinnosti rozsudku přestane předběžné opatření působit a nedojde k nežádoucí přetržce, kdy by předběžné opatření již povinné osoby nezavazovalo, ale ještě by nebylo možno vynutit povinnosti vyplývající z vydaného rozsudku, jímž bylo řízení skončeno. Nic více není potřeba z odlišného okamžiku zániku odkladného účinku a předběžného opatření dovozovat.

38. Je tedy vidět, že odlišnosti mezi oběma instituty konstruuje žalobce do značné míry uměle. Pro posouzení nynější právní otázky – tedy zda by se odkladný účinek měl po zrušení rozsudku krajského soudu obnovit automaticky, nebo je třeba o něj znovu žádat – se naopak jeví podstatné spíše ty rysy, které mají oba instituty shodné. Zejména je třeba poznamenat, že předběžné opatření i odkladný účinek mohou po dobu svého trvání vyvolávat srovnatelně závažné dopady do práv účastníků řízení, osob na řízení zúčastněných i dalších osob, jež se soudního řízení vůbec neúčastní. Podle Krajského soudu v Brně tak Krajský soud v Plzni zcela oprávněně podpořil svůj právní názor na otázku, zda se mohou obnovit účinky usnesení o odkladném účinku, odkazem na odbornou literaturu, která něco takového rezolutně vylučuje u předběžného opatření.
39. Výklad, podle kterého se odkladný účinek po zrušení rozsudku krajského soudu neobnovuje, je v první řadě v souladu s celkovou koncepcí správního soudnictví. Kasační stížnost není řádným opravným prostředkem, nýbrž prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). To znamená, že její podání nemůže nijak zvrátit fakt, že rozsudek krajského soudu nabytí právní moci a řízení před krajským soudem tím pádem skončilo. Případné znovuvetření tohoto řízení na základě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v kasačním řízení je proto třeba vnímat jako situaci výjimečnou. Tomu dobře odpovídá náhled, podle něž se dříve přiznaný odkladný účinek žaloby v takové situaci neobnovuje automaticky, ale žalobce o něj musí požádat znovu, považuje-li nadále podmínky pro jeho přiznání za splněné.
40. Další důvody jsou praktické a lze je velmi dobře demonstrovat právě na nynější kauze. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu může dosti „zamíchat kartami“ a zcela nově „vymezit hřiště“. Ty okolnosti, které původně krajský soud vedly k přiznání odkladného účinku, se mohou v jeho světle začít jevit zcela jinak. Bylo tomu tak i v žalobcově případě. Žalobce sice Krajský soud v Hradci Králové po zrušení jeho rozsudku Nejvyšším správním soudem o nové přiznání odkladného účinku nepožádal, ale o tom, jak by to nejspíše dopadlo, vypovídá osud jeho žádosti o přiznání odkladného účinku nynější žalobě, který adresoval Krajskému soudu v Brně. Zdejší soud, jak je uvedeno výše, odkladný účinek nepřiznal, protože *„důvody, pro které soudy žalobcovým podáním přiznávaly odkladný účinek a jimiž se žalobce zčásti zaštiťuje i v nynějším návrhu na uložení předběžného opatření, ve věcném soudním přezkumu neobstály. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ochranu žalobcova domu z hlediska statiky dostatečně zajistí jedna z podmínek vydaného povolení, podle níž musí vrty a veškeré zemní práce na stavbě studentských kolejí proběhnout za přítomnosti geotechnika. A jak zastínění, tak i ztrátu výhledu a narušení soukromí vyvolané záměrem vyhodnotil Nejvyšší správní soud shodně se správními orgány jako přiměřené místním poměrům“* (zcela stejně uvažoval i Krajský soud v Hradci Králové v nyní probíhajícím řízení o žalobě proti druhému odvolacímu rozhodnutí, kde také odkladný účinek nepřiznal, viz č. l. 394-396 soudního spisu).

41. Vidíme tedy, že v řadě případů mohou důvody pro přiznání odkladného účinku, které tu byly v době původního řízení před krajským soudem, pominout. Může k tomu dojít jak v důsledku pouhého běhu času po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem, tak i v důsledku samotného kasačního rozhodnutí, které – byť ruší napadený rozsudek krajského soudu – může přesto některé kasační, a v důsledku toho i žalobní, námitky shledat nedůvodnými, takže jim odpovídající žalobní tvrzení nemohou již nadále poskytnout oporu pro přiznání odkladného účinku.
42. Samozřejmě by tyto situace bylo možno řešit i tím, že by krajský soud ze své iniciativy rozhodl o odnětí odkladného účinku. To by si ovšem krajské soudy musely osvojit zvyk se po vrácení věci z Nejvyššího správního soudu automaticky zabývat tím, zda podmínky pro přiznání odkladného účinku stále trvají. Není ovšem důvod vydávat se touto cestou, jelikož praxe krajských soudů se vyvinula opačným směrem. A tak pro zánik odkladného účinku bez možnosti jeho obnovení hovoří i další argument, a to právní jistota. Jak uvádí Nejvyšší správní soud, k dosažení cíle správního (zde soudního) řízení nemusí vést toliko jedna jediná procesní cesta a významnou hodnotou, resp. principem dobré správy, promítajícím se též do soudního přezkumu, je zásada předvídatelnosti, jež velí setrvat na již „vyjudikovaných“ řešeních, jimž se veřejná správa (zde soudy) i její adresáti přizpůsobili (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2014, č. j. 6 Azs 242/2014-41).
43. Usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 77 A 89/2021-176 bylo vydáno dne 18. 5. 2022, a je tedy v současné době již více než dva a půl roku staré. Soudní praxe se jeho závěrům zcela jistě po tak dlouhé době již přizpůsobila. Svědčí o tom i fakt, že na tyto závěry odkázal ve svém vyjádření pro žalovaného Krajský soud v Hradci Králové, jenž tak evidentně zastává tentýž názor jako Krajský soud v Plzni, tedy že odkladný účinek žaloby nabytím právní moci rozsudku krajského soudu zanikl a žalobce by o něj musel požádat znovu. Jde o soud, který usnesení o odkladném účinku v nynější věci vydal. Proto bude i pro účastníky nynějšího sporu předvídatelnější, když se Krajský soud v Brně již přijatého a zveřejněného právního názoru na tuto otázku taktéž přidrží a zachová jej namísto toho, aby ustalující se soudní praxi „stavěl na hlavu“ a překvapivě zase obracel opačným směrem.
44. Samozřejmě, argumentace právní jistotou je namístě pouze za předpokladu, že pro změnu již vyjudikovaného řešení nehovoří silné argumenty. Žádné takové však žalobce podle názoru soudu nepřinesl. Tvrzené „komplikace“ nedosahují takové intenzity, že by ohrožovaly žalobcovo právo na účinnou soudní ochranu a vynutily si tak přijmout žalobcem zastávaný výklad.
45. Nutnost žádat po zrušení rozsudku krajského soudu znovu o odkladný účinek s sebou přináší určitou finanční zátěž pro žalobce v podobě soudního poplatku. Ten však není nijak vysoký. Po žalobci lze požadovat, aby tuto zátěž nesl, neboť je to on, kdo přichází hájit svá práva před soudem a musí být v řízení aktivní a vynaložit přiměřené náklady, které jsou s tím spojeny. Stejně tak má žalobce pravdu v tom, že přijatý výklad nutí též další účastníky a osoby zúčastněné na řízení k úkonům, zejména aby se vyjádřili k novému návrhu na odkladný účinek. Toto „obtěžování“ však krajský soud považuje za marginální ve srovnání s tím, jakou újmu představuje samotné trvání odkladného účinku žaloby. Nejlépe je to vidět na případech, kdy žaloba směřuje proti rozhodnutí zakládajícímu jiné osobě nějaké právo. Taková osoba musí snášet odkladný účinek, který jí neumožňuje vykonávat oprávnění, jež jí při tom příslušný státní orgán už pravomocně přiznal. Z toho může plynout řada závažných důsledků, a ty nemusí zasáhnout zdaleka jen účastníky řízení,

jak lze opět dobře demonstrovat na nynějším případě, kdy byla pozastavena stavba studentských kolejí. Jde o stavbu budovanou nejen v soukromém zájmu stavebníka, ale pomáhající naplňovat též veřejný zájem na vysokoškolském vzdělávání populace, a navíc je budována z velké části z dotací, jejichž přidělování a čerpání má svá pevná pravidla, takže zpoždění s dokončením stavby může vést v krajním případě až k nutnosti dotaci vrátit a hledat jiné zdroje financování. Bez důsledků nezůstává ani pozastavení účinků rozhodnutí, jimiž orgány státní správy uložily žalobci povinnost. I zde může vést „automatické“ trvání odkladného účinku k nežádoucím důsledkům, např. ke snížení pravděpodobnosti, že bude vybrána vyměřená daň či uložená pokuta.

46. Pokud jde o druhý negativní dopad, na který žalobce poukazuje, totiž přetržku v působení odkladného účinku umožňující napadené rozhodnutí konzumovat, té ve skutečnosti nemůže jím zastávaný výklad zabránit. K takové přetržce totiž již v řízení zákonitě došlo, a to dokonce dvakrát. Poprvé ve chvíli, kdy žalobce svou žalobu podal a čekal na přiznání odkladného účinku krajským soudem. Podruhé, když krajský soud vydal své zamítavé rozhodnutí – není sporu o tom, že v tuto chvíli odkladný účinek přiznaný žalobě přestává působit a žalobce, pokud chce zajistit jeho „obnovení“, je nucen požádat Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Kdykoliv během těchto dvou „hluchých“ období může oprávněný napadené rozhodnutí začít konzumovat, např. legálně zahájit stavbu na základě pravomocného stavebního povolení a dostat se tím do režimu opakovaného stavebního řízení, bude-li stavební povolení později na základě rozsudku správního soudu zrušeno. Je naproti tomu vysoce nepravděpodobné, že by stavebník v průběhu takového několikátýdenní přetržky stihl stavbu i dokončit. A totéž platí i pro přetržku po zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem. Krajský soud má povinnost o podaném návrhu na odkladný účinek rozhodnout bez zbytečného dokladu, nejpozději do 30 dnů (§ 73 odst. 4 s. ř. s.). Obavy žalobce, že v této době dojde k nějakému podstatnému pokroku nebo dokonce úplnému dokončení stavby, o jejímž povolení se řízení vede, se krajskému soudu jeví být liché. Vždyť i stavba zděného rodinného domu trvá zpravidla několik měsíců a nelze ji zahájit bez přípravy, ze dne na den. Během rozhodování o odkladném účinku by bylo možné provést snad jedinou jednoduchou montovanou dřevostavbu, ovšem na předem připravené základové desce. Zkrátka a dobře, co za několik týdnů stihnout lze, to se pravděpodobně již stalo během prvního rozhodování krajského soudu o odkladném účinku žaloby či během rozhodování Nejvyššího správního soudu o odkladném účinku kasační stížnosti. Co za tuto dobu stihnout nelze, k tomu pravděpodobně nedojde ani během doby, kdy bude krajský soud rozhodovat o přiznání odkladného účinku žalobě znovu po vrácení věci Nejvyšším správním soudem (jestliže to žalobce vůbec navrhne).
47. Podle krajského soudu pokulhávají i obě analogie, které žalobce ve své žalobě na podporu svého názoru nabídl.
48. K první z nich je nutno uvést, že pokud Nejvyšší správní soud přizná kasační stížnosti odkladný účinek, neznamená to, že se tím obnovuje odkladný účinek dříve přiznaný žalobě. Nic takového nevyplývá ze žalobcem odkazovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2022, č. j. 5 Azs 253/2022-41. To ve svém bodě 13 pouze poukazuje na to, že podání žaloby v dané věci mělo odkladný účinek ze zákona, a tudíž přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a pozastavení právních účinků přezkoumávaného rozsudku městského soudu fakticky dočasně obnoví zákonný odkladný účinek žaloby.

49. Naproti tomu krajský soud uznává, že žalobcův náhled by mohla podporovat usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 3 Azs 115/2020-39, bod 10 (podle krajského soudu je evidentní, že žalobce měl na mysli právě toto usnesení a pouze došlo k překlepu v čísle rozhodujícího senátu – namísto 3 uvedeno 4), a ze dne 21. 4. 2021, č. j. 6 Azs 99/2021-19, bod 11. Vskutku se v nich shodně uvádí, že do doby rozhodnutí o kasační stížnosti se přiznáním odkladného účinku obnovuje i odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného. Jenže takové tvrzení je podle krajského soudu v rozporu s výše citovaným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 339/2019-38. V něm Nejvyšší správní soud v návaznosti na dřívější judikaturu potvrdil, že může kasační stížnosti přiznat odkladný účinek nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale i ve vztahu k jím přezkoumávanému rozhodnutí správnímu. Musí tak ovšem výslovně stanovit ve výroku svého usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (bod 52 citovaného usnesení rozšířeného senátu). Nejde tedy o žádný samovolný důsledek přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.
50. Podle krajského soudu se toto pravidlo s ohledem na svou obecnou povahu logicky uplatní ve všech případech, tedy i tam, kde dříve přiznal odkladný účinek žalobě krajský soud, byť to v citovaném usnesení rozšířeného senátu takto výslovně uvedeno není. Přinejmenším některé senáty Nejvyššího správního soudu jej ale takto chápou (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2025, č. j. 2 As 112/2025-54, body 3 a 17 v kombinaci s jeho výrokiem), byť nutno přiznat, že většina senátů naopak setrvačně vychází z názoru, že se odkladný účinek přiznaný krajským soudem automaticky obnovuje přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.
51. Krajský soud se přiklání k výkladu vycházejícímu z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 339/2019-38. Pokud by se však ve svém právním náhledu na tuto dílčí otázku krajský soud mýlil, stále by bylo třeba zvážit odlišnost obou situací. Odkladným účinkem kasační stížnosti se zajišťuje ochrana práv žalobce (či žalovaného) do doby, než bude moci do věci promluvit Nejvyšší správní soud a vyjavit svůj názor. To by mohlo odůvodnit výklad, podle něhož se v důsledku odkladného účinku přiznaného kasační stížnosti obnovuje též odkladný účinek přiznaný žalobě. Neposkytuje to však žádnou oporu pro to, aby byl odkladný účinek žaloby obnoven též zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu, neboť v tu chvíli je již potřeba posouzení věci vyšší soudní instancí naplněna a – jak krajský soud výše vysvětlil – to již samo o sobě do značné míry mění „pravidla hry“ a o nutnosti přiznání odkladného účinku žalobě je v této situaci nutno rozhodnout znovu.
52. Krajský soud nepřesvědčila ani analogie s tzv. obživnutím správního rozhodnutí. Tento „úkaz“ vyplývá jednoduše z toho, že správní rozhodnutí zruší (nesprávně) krajský soud výrokiem svého rozsudku. Jestliže Nejvyšší správní soud poté rozsudek krajského soudu zruší, pak i výrok zrušeného rozsudku zaniká a přestane vyvolávat právní účinky. Krajským soudem zrušené rozhodnutí tak zkrátka a dobře zrušeno zůstat nemůže, neboť pro jeho zánik náhle chybí zákoný podklad v podobě pravomocného rozsudku.
53. Naproti tomu k zániku odkladného účinku přiznaného žalobě dochází podle výkladu, který krajský soud nastínil a zastává v tomto rozsudku, ze zákona. Vyvolá jej již samotný fakt, že rozsudek krajského soudu nabyl právní moci a soudní řízení tím skončilo. Ani zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu nemůže zpětně nic změnit na tom, že tento okamžik v minulosti již nastal a odkladný účinek přiznaný žalobě se tím „vyčerpal“. Splnil

totiž svůj účel. Umožnil krajskému soudu pravomocně rozhodnout o žalobě bez nebezpečí, že by pro žalobce meritorní rozhodnutí ztratilo význam. Úspěch mimořádného opravného prostředku pouze znamená, že krajský soud předtím nerozhodl správně a měl by se žalobou zabývat znovu. Ovšem má tak činit jen v rozsahu vymezeném Nejvyšším správním soudem a v souladu s právními názory, kterými jej Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku zavázal. Rozhoduje tak sice o stejné žalobě jako v prvním „kole“ soudního řízení, ale za podstatně jiné procesní konstelace. Je tedy zcela namístě, aby také znovu rozhodl o případném návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, nikoliv aby se dříve přiznaný odkladný účinek automaticky obnovil.

54. Krajský soud tak shrnuje, že je-li žalobě přiznán odkladný účinek, krajský soud následně řízení o žalobě ukončí rozhodnutím a Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí zruší a věc vrátí krajskému soudu k dalšímu řízení, musí žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě požádat znovu. Účinky původního rozhodnutí o odkladném účinku pominuly a neobnovují se. Z toho pak vyplývá, že žalovaný nebyl nezákonně nečinný v období od 7. 2. 2025 (kdy se na něj žalobce obrátil s podnětem) do 21. 7. 2025 (kdy nabytí právní moci druhý, zrušující rozsudek krajského soudu). V této době sice probíhala výstavba studentských kolejí Vysoké školy polytechnické, avšak nedělo se tak v rozporu se zákonem. A žalovaný jako stavební úřad tak neměl důvod k jakémukoliv zásahu.
55. Jen pro úplnost krajský soud podotýká, že má pochopení i pro poměrně dlouhou dobu, která uplynula mezi žalobcovým podnětem a definitivním sdělením správních orgánů, že k zásahu není důvod. Všelijaké peripetie byly způsobeny zejména komplikovaností procesní situace, kdy si žalovaný nejprve nebyl jist, zda je vůbec příslušný činit žalobcem požadované kroky, jelikož byl pro podjatost vyloučen z rozhodování týkajícího se povolení dané stavby. Jasno do věci vnesl až jeho nadřízený krajský úřad. Následně se řešila poměrně komplikovaná otázka trvání odkladného účinku přiznaného dříve žalobě, ke které dosud chyběla ustálená judikatura. V takové konstelaci učinil žalovaný asi nejrozumnější možný krok, když se obrátil s dotazem přímo na Krajský soud v Hradci Králové, který usnesení o odkladném účinku vydal a řízení ve věci vedl. Krajský soud v této situaci svůj právní názor na danou otázku žalovanému jasně vyjevil.

Neprokázalo se, že by stavebník dokončoval stavbu po zrušení odvolacího rozhodnutí

56. Tato část odůvodnění se vztahuje k následujícímu období, ode dne následujícího po nabytí právní moci druhého, zrušujícího rozsudku krajského soudu, tj. 22. 7. 2025, do dne nabytí právní moci druhého odvolacího rozhodnutí, tj. 6. 10. 2025. Po právní stránce není mezi stranami sporu o tom, že v tomto období pozbylo společné rozhodnutí na stavbu studentských kolejí právní moci a Vysoká školy polytechnická tak nebyla oprávněna ve stavbě pokračovat.
57. Krajský soud tak jen pro pořádek poznamenává, že pokud by skutečně výstavba pokračovala, byl by stavební úřad povinen zasáhnout, a to podle zcela stejných ustanovení, která již soud citoval výše. Stavební úřad by tedy měl zakázat stavební nebo montážní činnost [§ 294 odst. 1 písm. a) stavebního zákona], a zároveň zahájit řízení, v němž by mohl nařídil stavebníkovi nebo vlastníkovu stavby odstranit stavbu, protože je prováděna bez povolení podle tohoto zákona [§ 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona]. Naopak v této situaci by nebyly splněny podmínky pro postup podle § 250 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, podle něž se odstraňuje stavba, která „je prováděna nebo byla provedena na základě

povolení podle tohoto zákona, které bylo zrušeno“. Jak zcela správně uvedl žalovaný, před aplikací tohoto ustanovení by nejprve muselo proběhnout opakované stavební řízení, v němž by stavba nebyla povolena (§ 258 odst. 4 stavebního zákona).

58. Spor se tu tedy oproti předchozímu období vede ve skutkové rovině – zda nějaké práce v této době na stavbě probíhaly a jaká byla jejich povaha. Proto nyní krajský soud, poněkud podrobněji než v předchozí části, rozvede svá skutková zjištění, opět s odkazy na listiny provedené jako důkazy při jednání a založené v soudním spisu.
59. Dne 16. 7. 2025 obdržela Vysoká škola polytechnická druhý, zrušující rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové. Ještě týž den vydala zhotoviteli stavby pokyn, aby *„zastavil stavební práce s výjimkou provedení následujících neodkladných a zajišťovacích prací nezbytných k zabránění vzniku škod: 1) provedení zásypů stavební jámy a dokončení monolitických konstrukcí 1. podzemního patra, včetně stropů nad 1. PP, základové desky 1. NP a schodišť z 1. PP do 1. NP, 2) provedení definitivních přípojek inženýrských sítí, včetně retenčních nádrží, 3) provedení zpevněné plochy na pozemku parc. č. 3007/9, který je ve vlastnictví okresního soudu“* (č. l. 248 soudního spisu). Téhož dne byl tento pokyn v zestručněné podobě zaznamenán do stavebního deníku (č. l. 249 soudního spisu) a Vysoká škola polytechnická o něm souběžně s tím informovala také žalovaného jako stavební úřad a požádala jej, aby *„na základě místního šetření vydal rozhodnutí, které provedení výše uvedených neodkladných a zajišťovacích prací na stavbě umožní“*. Nutnost stavebních prací vymezených výše pod bodem 1) doložila Vysoká škola polytechnická stavebnímu úřadu stanoviskem autorského dozoru stavby (č. l. 427–428 soudního spisu).
60. Dne 21. 7. 2025 nabyt druhý, zrušující rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové právní moci doručením posledním z účastníků řízení. Stavební úřad týž den provedl obhlídku stavby a pořídil fotografie, na kterých je sice vidět, že na stavbě jsou stále umístěny stavební stroje (bagr, vysokozdvizný jeřáb), ale není na nich patrná žádná stavební činnost – stavba působí opuštěně (č. l. 432–433 soudního spisu). Naproti tomu žalobce na fotografiích zachytil, že v období 24.– 8. 7. 2025 se na stavbě činily jak stavební stroje (domíchávač, bagr), tak i dělníci, kteří se pohybují po nedokončené železobetonové stropní desce nad 1. podzemním podlažím (č. l. 253–254 soudního spisu).
61. Žalovaný jako stavební úřad nebyl účastníkem soudního řízení o žalobě proti společnému povolení, a tudíž ani příjemcem druhého, zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové. O procesní vývoj věci se nicméně aktivně zajímal na Krajském úřadu Středočeského Kraje a již dne 10. 7. 2025 se e-mailem dozvěděl, že byl zrušující rozsudek vyhlášen, že však dosud nebyl doručen účastníkům (č. l. 429–431 soudního spisu). Kopii uvedeného rozsudku s vyznačením právní moci (která nastala dne 21. 7. 2025) obdržel žalovaný od krajského úřadu dne 29. 7. 202 v 7:15 hod (č. l. 434 soudního spisu). Týž den v 8:14 hod se na žalovaného i na Krajský úřad Kraje Vysočina obrátil žalobce s podnětem, v němž také upozornil na právní moc druhého, zrušujícího rozsudku krajského soudu a požádal stavební úřad, aby prošetřil jeho podezření, že stavebník i navzdory tomu dále pokračuje ve stavbě. K podnětu připojil žalobce výše zmíněné fotografie stavby pořízené 24.–28. 7. 2025 (č. l. 250–255 soudního spisu). Stavební úřad ještě téhož dne v 11:15 hod rozeslal rozhodnutí, kterým stavebníkovi *„zakázal další stavební a montážní činnost, která je prováděna v rozporu se stavebním zákonem nebo jinými právními předpisy“* (dále též „*zákazové rozhodnutí*“). V tomtéž rozhodnutí stavebníkovi uložil na základě stanoviska autorského dozoru další opatření, zejména *„provedení nutných zabezpečovacích prací*

k zajištění bezpečnosti a stability stavby a staveniště v rozsahu dokončení monolitických konstrukcí 1. podzemního podlaží a následně provedení zásypu dočasných výkopů okolo již provedených stěn suterénu a rozpírající stěny, na něž působí zemní tlak a jejich zhutnění u stavebního objektu SO 01 [poznámka soudu: jde o samotnou budovu kolejí]“ se lhůtou do 24. 8. 2025. Naopak ohledně definitivních inženýrských sítí a zpevněné plochy na přilehlém pozemku [další práce navržené stavebníkem jako neodkladné pod body 2) a 3), viz výše] žalovaný dospěl k závěru, že stavebník nutnost těchto prací nijak neprokázal (č. l. 211–212, 423–426 soudního spisu).

62. Žalovaný vyrozuměl přípisem ze dne 5. 8. 2025 žalobce i účastníky řízení o tom, že vydal zákazové rozhodnutí a jaké práce na stavbě na dobu max. 3 týdnů povolil (č. l. 261 soudního spisu). Přípisem ze dne 29. 8. 2025 pak Vysoká škola polytechnická informovala žalovaného, že nutné zabezpečovací práce nařízené zákazovým rozhodnutím byly dokončeny 19. 8. 2025 a že do 26. 8. 2025 probíhal ještě celkový úklid staveniště a odvoz nepotřebného materiálu a vybavení. K tomu přiložila kopii části stavebního deníku, kde je zachycen zápis objednatele z kontroly provedené na stavbě dne 30. 7. 2025 v 10:00 hod, jejímž předmětem byla „výztuž stropní desky 1. PP na osách 2. a 4. a na osách A až CH“ a dále zápis, že dne 19. 8. 2025 „byly ukončeny konzervační práce stavby určené rozhodnutím stavebního úřadu“ (č. l. 333–334 soudního spisu). V návaznosti na to provedl žalovaný dne 4. 9. 2025 kontrolu splnění opatření na místě, kde konstatoval, že nutné zabezpečovací práce byly „prováděny pouze v rozsahu vydaného rozhodnutí“ a připojil fotodokumentaci aktuálního stavu stavby, kde je vidět dokončené 1. podzemní podlaží kolejí, včetně stropní železobetonové desky a se zhutněným zásypem kolem bočních stěn (č. l. 335–337 soudního spisu). Tomu odpovídají i situační zprávy předložené žalobcem, které Vysoká škola polytechnická předkládala Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jako poskytovateli dotace na stavbu kolejí (č. l. 402–407 soudního spisu). V té poslední se v části 6 uvádí, že od května 2025 do 19. 8. 2025 probíhaly na stavbě pouze následující práce: „obvodové a vnitřní stěny 1. PP, stropní deska nad 1. PP, hydroizolace a tepelná izolace stěn 1. PP + zásypy“.
63. Dne 12. 9. 2025 seznámil Krajský úřad Kraje Vysočina žalobce se svým názorem, že v dané věci se nejedná o stavbu od počátku nepovolenou ve smyslu § 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, ale mohlo by jít nanejvýš o stavbu řádně povolenou, jejíž povolení bylo zrušeno § 250 odst. 1 písm. c) stavebního zákona. Ke zrušení společného povolení však zatím nedošlo. Proto nemůže stavební úřad zahájit řízení o odstranění stavby kolejí. Po případném zrušení společného povolení by ještě muselo následovat opakované stavební řízení, a teprve na základě jeho výsledku by pak bylo možno vést řízení o odstranění stavby (č. l. 269 soudního spisu).
64. Pro úplnost je třeba říci, že společné povolení na stavbu kolejí nakonec zrušeno nebylo. Naopak, dne 25. 9. 2025 vydal Krajský úřad Středočeského kraje druhé odvolací rozhodnutí, jímž společné povolení s určitými změnami potvrdil (č. l. 360–389 soudního spisu). Vysoká škola polytechnická na základě toho oznámila žalovanému, že dne 25. 9. 2025 toto rozhodnutí obdržela a je tedy oprávněna pokračovat v provádění stavby (č. l. 359 soudního spisu). Druhé odvolací rozhodnutí nabylo právní moci doručením poslednímu z účastníků dne 6. 10. 2025 (č. l. 390 soudního spisu). A žalobce zachytil dne 7. 12. 2025 na fotografiích, že stavebník v této době dokončoval 2. nadzemní podlaží stavby kolejí (č. l. 412 soudního spisu).

65. Stěžejní otázka tedy zní: Jaké práce na stavbě probíhaly v období od 22. 7. 2025 do 6. 10. 2025? Pokud by se stavebník snažil po zrušení prvního odvolacího rozhodnutí spěšně a pokoutně dokončit tak velkou část stavby, jak jen to bude možné, dřív než mu to stavební úřad svým rozhodnutím zakáže, šlo by samozřejmě o nelegální postup, na který by stavební úřad musel adekvátně reagovat. Stavebník se však zachoval zcela opačně. Otevřeně oznámil stavebnímu úřadu, jaké práce na stavbě považuje za nutné a neodkladné a hodlá je provést, než stavbu zakonzervuje. A také důkazy podle krajského soudu hovoří jasně. Stavebník prováděl na stavbě od 22. 7. 2025 (resp. nejpozději od 24. 7. 2025) do 19. 8. 2025 jen nutné zabezpečovací práce nařízené stavebním úřadem, od 20. 8. 2025 do 26. 8. 2025 zajišťoval úklid a odvoz materiálu a v následujícím období až do 6. 10. 2025 pak žádné práce na stavbě prokázány nejsou.
66. Jako sporný lze vnímat především časový úsek od 22. 7. 2025 do 29. 7. 2025. V tomto období zcela jistě nějaké práce na stavbě probíhaly (zachytil je na svých fotografiích žalobce). Přitom společné povolení pozbylo dnem 21. 7. 2025 právní moci, ale ještě nebylo vydáno zákazové rozhodnutí, kterým stavební úřad nařídil provést některé nutné zabezpečovací práce (spočívající v podstatě v dokončení betonového skeletu 1. podzemního podlaží a v zásypu kolem jeho bočních stěn). Znamená to, že jakékoliv práce prováděné na stavbě v této době je třeba hodnotit jako nelegální, neboť se neopíraly o žádné rozhodnutí? Nikoliv.
67. Již selský rozum napovídá, že zastavit tak velkou stavbu, jakou je několikapatrová budova studentských kolejí, nelze ze dne na den. Určité zabezpečovací práce bude nutné provést vždy, a to jak v zájmu ochrany majetku (tj. dokončení rozpracovaných částí vyžadujících návaznost prováděných prací a zabezpečení stavby před vnějšími, zejména povětrnostními vlivy), tak v zájmu ochrany života a zdraví (tj. zabezpečení staveniště z hlediska bezpečnosti osob, které se po něm pohybují). Sem lze podle názoru krajského soudu zcela jistě zařadit dokončení železobetonové konstrukce aktuálně rozpracovaného podlaží a zásyp stavebních jam. To se ostatně v nynějším případě zpětně potvrdilo tím, že právě tyto zabezpečovací práce nařídil stavební úřad stavebníkovi provést v zákazovém rozhodnutí. A žalobce jejich nezbytnost či neodkladnost nijak nerozporuje. Pokud by tedy stavebník prováděl v období od 22. 7. 2025 do 29. 7. 2025 právě jen tyto práce, nebylo by je možné podle názoru krajského soudu hodnotit jako nelegální. Stavebník včas ohlásil stavebnímu úřadu svůj úmysl tyto nutné zabezpečovací práce provést. A s ohledem na jejich neodkladnou povahu nebyl povinen vyčkávat, až mu je stavební úřad nějakou formou „posvětil“, nýbrž v souladu se svou povinností předcházet škodám (generální prevence, kterou zná i občanský zákoník) byl oprávněn takovéto práce vykonat.
68. Věc je poněkud komplikována tím, že stavebník ohlásil stavebnímu úřadu úmysl provést i některé další práce, které následně stavební úřad jako nutné a neodkladné nevyhodnotil (provedení definitivních přípojek inženýrských sítí, včetně retenčních nádrží, a provedení zpevněné plochy na pozemku p. č. 3007/9). Prováděl je ale stavebník v předmětném období opravdu? Nic tomu nenasvědčuje. Snad jediné pokyn Vysoké školy polytechnické vydaný zhotoviteli stavby po obdržení druhého, zrušujícího rozsudku krajského soudu. Všechny ostatní důkazy ale naopak svědčí o tom, že stavebník se spokojil s dokončováním železobetonové konstrukce 1. podzemního podlaží, což mu následně stavební úřad beztak v zákazovém rozhodnutí nařídil. K provádění přípojek ani ke zpevňování plochy pozemku

p. č. 3007/9 se zhotovitel stavby v těch několika dnech, které uplynuly, než stavební úřad vydal zákazové rozhodnutí, podle všeho zkrátka nedostal.

69. Vypovídají o tom v první řadě fotografie samotného žalobce, zachycující staveniště ve dnech 24.– 8. 7. 2025. Jediná stavební aktivita, která je na nich patrná, se týká právě dokončování železobetonového skeletu 1. podzemního podlaží – domíhávací přivázející patrně beton, dělníci pohybující se po nedokončené stropní desce nad 1. nadzemním podlažím. Přítomnost bagru – u kterého ani není patrné, že by byl v činnosti, pouze je odstaven u hromady výkopové zeminy – lze vysvětlit přípravou na zásyp a zhutnění jam po obvodu stěn 1. podzemního podlaží. Žádné hloubení příkopů pro přípojky či zpevňování ploch není z fotografií patrné. O tomtéž vypovídají i ty výňatky ze stavebního deníku, které má soud k dispozici. Také v něm se hovoří jen o tom, že dne 30. 7. 2025 proběhla kontrola výztuže stropní desky 1. PP a že 19. 8. 2025 byly ukončeny ty konzervační práce, které určil v zákazovém rozhodnutí stavební úřad. Potvrzují to i situační zprávy Vysoké školy polytechnické pro poskytovatele dotace. I v nich jsou pro rozhodné období zaznamenány pouze práce spočívající v dokončování železobetonového skeletu 1. podzemního podlaží, v izolaci jeho stěn a v jejich zásypu. Že by stavebník provedl na stavbě jakékoliv další práce, nezaznamenal ani stavební úřad při kontrole, kterou na stavbě uskutečnil dne 4. 9. 2025.
70. Všechny tyto důkazy společně tak vypovídají o tom, že od 22. 7. do 29. 7. 2025 prováděl stavebník na stavbě pouze takové činnosti, které stavební úřad následně v zákazovém rozhodnutí vyhodnotil jako nutné zabezpečovací práce. A v následujícím období už si musel být stavebník vědom toho, že další práce, které původně také považoval za nutné a neodkladné (definitivní přípojky inženýrských sítí, včetně retenčních nádrží, a zpevnění pozemku p. č. 3007/9) provádět nesmí, přičemž žádný důkaz nenasvědčuje tomu, že by to nerespektoval.
71. Na ústním jednání před soudem se žalobcův zástupce pokoušel argumentovat tak, že již samotné vydání zákazového rozhodnutí je důkazem o tom, že na stavbě probíhaly nelegální stavební práce. Jinak by totiž stavební úřad neměl podklad pro to, aby takové rozhodnutí vůbec vydal. Tato argumentace je však formalistická a účelová, neboť zcela odhlíží od konkrétních okolností tohoto případu. Za prvé, stavební úřad měl velmi dobrý důvod, proč vydat zákazové rozhodnutí, i kdyby neměl v ruce žádný důkaz o tom, že na stavbě kolejí aktuálně jakékoliv stavební práce probíhají. Musel totiž reagovat na oznámení stavebníka, že hodlá některé práce, které považuje za neodkladné a zajišťovací, uskutečnit. Bylo tudíž potřeba postavit na jisto, zda je tak stavební úřad hodnotí také a zda je tedy stavebník provést smí, či nikoliv. O této motivaci pro vydání zákazového rozhodnutí svědčí i časová souslednost jednotlivých kroků. Je vysoce nepravděpodobné, že by stavební úřad vydal zákazové rozhodnutí v bezprostřední reakci na žalobcův podnět ze dne 29. 7. 2025. Tento podnět totiž obdržel v 8:14 hod a již o tři hodiny později zákazové rozhodnutí rozeslal příjemcům. To je velmi krátká doba na vytvoření a vypravení takto závažné písemnosti. Takřka s jistotou lze předpokládat, že stavební úřad ve skutečnosti připravoval text zákazového rozhodnutí již v předchozích dnech, ačkoliv v té době měl k dispozici pouze oznámení stavebníka o chystaných zabezpečovacích pracích a své fotografie ze dne 21. 7. 2025, které nasvědčovaly tomu, že na staveništi žádná stavební činnost neprobíhá. Ze samotného faktu, že zákazové rozhodnutí bylo vydáno, tak žalobce bez dalších důkazů nic dovozovat nemůže.

72. Soud tak shrnuje, že žalobce neprokázal, že by v období od 22. 7. 2025 do 6. 10. 2025 probíhaly na stavbě jakékoliv jiné než nutné a neodkladné zabezpečovací práce. Stavební úřad tudíž neměl důvod vůči stavebníkovi jakkoliv zasahovat. Přesto vydal stavební úřad dne 29. 7. 2025 v zájmu právní jistoty všech zúčastněných zákazové rozhodnutí, jímž pokračování ve stavbě zakázal a ty práce oznámené stavebníkem, které vyhodnotil jako nutné a neodkladné, naopak nařídil provést. K tomu, aby zahájil řízení o odstranění stavby, však nebyly splněny zákonné podmínky.
73. Jen pro úplnost krajský soud podotýká, že by pravděpodobně nemohl dát žalobci za pravdu dokonce ani tehdy, kdyby žalobce prokázal, že na stavbě docházelo po 21. 7. 2025 k budování přípojek inženýrských sítí, retenčních nádrží, či zpevňování plochy některého pozemku. Jednalo by se totiž o části stavby velmi dobře oddělitelné od hlavního stavebního objektu, jímž je budova vysokoškolských kolejí. Pripadalo by tudíž v úvahu vydat zákazové rozhodnutí a vést řízení o odstranění stavby pouze ve vztahu k těmto relativně samostatným částem stavby. Žalobce naproti tomu ve všech svých podáních požadoval, aby soud prohlásil za nezákonný zásah nečinnost stavebního úřadu spočívající v tom, že nezahájil řízení o uložení zákazu stavební činnosti a o odstranění stavby ve vztahu ke stavbě kolejí jako celku. Aby byl žalobce s takovým žalobním žádáním úspěšný, musel by prokázat, že stavebník v uvedeném období prováděl práce směřující k protiprávnímu dokončení hlavního stavebního objektu. Žalobce přitom nepředložil žádný důkaz, který by něco takového byl jen naznačoval.

Navazující stavební práce byly tudíž také legální

74. Již jen stručně krajský soud dodává, že jestliže žalobce neobhájil své teze o tom, že v předchozích obdobích budovala Vysoká škola polytechnická stavbu svých kolejí nelegálně, pak mu logicky nemohl dát soud za pravdu ani v tom, že by se tato protiprávnost přenášela na ty části stavby (nadmenní podlaží), které stavebník vybudoval poté, co opět nabylo právní moci společné povolení na tuto stavbu. Ani v současnosti, tedy v období po 6. 10. 2025, se tak stavební úřad nedopouští nezákonného zásahu, jestliže nevydal rozhodnutí o zákazu stavby ani nezahájil řízení o jejím odstranění.

VI. Náklady řízení

75. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).
76. O nákladech osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Nic takového se v tomto řízení nestalo.

77. Osoba zúčastněná na řízení sub 1, Vysoká škola polytechnická, ve svém posledním podání před jednáním navrhla, aby soud uložil žalobci uhradit jí náklady řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele (§ 60 odst. 5 věta poslední s. ř. s.). Argumentovala tím, že žaloba je zjevně nedůvodná a šikanózní, čehož si žalobcův zástupce jako bývalý asistent soudce Nejvyššího správního soudu musel být vědom, že žalobce opakovaně a systematicky podává žaloby a činí procesní obstrukce, čímž už způsobil osobě zúčastněné na řízení vznik značných nákladů, a že žaloba sleduje výlučně žalobcův soukromý zájem a nesměřovala proti reálnému pochybení, ale žalobce chtěl pouze z zvrátit dosavadní výsledky stavebního řízení.
78. Krajský soud rozhodně nevylučuje, že v určitých situacích je zcela namístě uložit žalobci povinnost, aby nahradil náklady řízení osobě zúčastněné z důvodů hodných zvláštního zřetele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2021, čj. 10 As 336/2019-46, bod 30, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2023, čj. 30 A 109/2021-208, body 44-52). V nynějším případě však takové důvody neshledal.
79. V první řadě krajský soud nepovažuje žalobu za zjevně nedůvodnou, o čemž svědčí i délka tohoto rozsudku. Zejména otázka obnovy odkladného účinku po zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem není nikterak triviální a neexistuje k ní dosud ustálená judikatura. O tom, že by žalobcovo jednání bylo ryze šikanózní, dokumenty shromážděné ve spisu nesvědčí a ani osoba zúčastněná o tom nepředložila žádný konkrétní důkaz. Samotný fakt, že žalobce se vedle žaloby proti společnému povolení bránil samostatnou žalobou i proti domnělé nečinnosti stavebního úřadu ohledně pokračující výstavby, nemůže být považována za šikanu osoby zúčastněné na řízení. Ani to, že podáním žaloby chrání žalobce svá individuální práva a svůj soukromý zájem, není ve správním soudnictví, tím spíše pak v oblasti stavebního práva, ničím neobvyklým, kvůli čemu by bylo na místě žalobce „trestat“ mimořádným uložením povinnosti úhrady nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. 12. 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu